

הכונם צאן דרור. זה היה ראוי לשנות לעיל בהדי מיני דבור ולא היה לו להפסיק במיני דבור אלא אגב דתנא נפל לבור והבאיש מימיו תנא בתריה מיני דבור א"נ מיני דבור ראוי לשנות תחילה קודם שיהיה דיני שמירה וגם דיני אש היה ראוי לשנות תחילה אלא אגב דתנא פתח דין פומח וזכרה צבור דהולך להזכיר דין פומח וזכרה שבו דבר הכמוז תנא נמי הך דנעל בפניה כראוי: **נפרצה** כ"ה. אע"פ דתנא נעל בפניה כראוי פטור אנטרין למתני נפרצה בליה פטור כדדייק פ"ק (דף טז.) הא ביום חייב דקלא אית ליה למילתא ומסתמא ידע שנפרצה אי נמי בליה אפילו נודע לו שנפרצה ויתא הנהמה אין לו לטרוח יותר מדאי לחזר אחריה באפילה: **או שפריצה** א"פ. ואנטרין לאשמועינן דאפילו הלכטים פטורים כגלה אליהו:

מאן תנא מועד בשמירה פחותה בני דיי. לא בני דמימר דמתני' בין בתם בין במועד וכד"ל א"נ עקב בפרק ד' וכו' (לעיל דף מה:) דמשמע ליה דמתני' במועד לחודיה איירי מדנקט לן דאין רגילות להיות בן קרן אלא שן ורגל שאין רגילות שיטכחו להזיק דהכי דייק בסמוך וס"ל לגמרא השתא דמועד דשן ורגל במועד דקראן ולהכי קאמר ר"י היה דל"מ כי היכי דבני שמירה מעולה במועד דקראן הי"נ בני דשן ורגל אע"ג דבקרן קראי כתיב נלמוד סמוס מן המפורש ועוד דכולהו נוקין כתיב בתר קין וקיימא אהוהא דין שמירה המפורש זה: **רבי יהודה** היא. קלת תימא דר"י דריש לעיל (דף מה:) ולא שמתנו ליה ולא לאמר:

התורה מיעטה בשמירתה. ואע"פ דלעיל פ"ב (דף כה:) היה בני דשן ורגל מייב בראשונה הרבים מק"ו מקרן וכן בני למילף למפטרי קרן כה"ר משן ורגל בק"ו אי לאו קראי ולא פרכינן שכן מיעטה בשמירתה משום דאין שייך להקשות משמירה אשטמוינן אי נמי כר"י בני דשן ורגל אלא תם ואחד מועד בני ליה בשמירה פחותה: **הא** כסוה פטור. וא"ת ולמלא בכסוי מעולה הרבה קאמר וכו"ת למא לי קרא דקד"א עד דטואס ליה כדאמר לעיל (דף ג.) וי"ל דפשיטא ליה דכסוי מעולה כטואס ליה חשיב אי שאלו מוכסה בכסוי כעין שמירה פחותה מסתמא לא החמירה עליו לכסותו בכסוי מעולה יותר מן הרגילין ולא אמר הכמוז לא יכסנו אלא בכסוי הרגילין ואפומח ואכורה קאי בשוה ובקונטרס משמע לכל כסוי עד דטואס ליה חשיב כשמירה פחותה: **עד** דעביד בעין וביעד. אף על גב דכריש מפילתין (דף ג.) דרשינן מניה אולא ממילא מ"מ

מדלא כתיב ובערה ש"מ (א) אלא כתיב צפרית גדר בעלמא דאין זה אלא גרמא בעלמא וי"מ שמוזב בהן כדכתיב אכותל וא"ת נהי דחייב אכותל יומא דפטור מדיני אדם קאי אכזהמא וי"ל דלא שייך למתני פטור מדיני אדם אש היה שם חיוז או צדהמא או כותל אצל כשמתרין צותל רעוע אע"ג דאין דומה שיחסידי בניי שמים על הכותל שהוא רעוע כל כך שיפול ברוח מזיה או אפילו ברוח מזיה מ"מ שייך למתני חייב בניי שמים כיון שיש דבר שהוא חייב בו כגון הבהמה והשתא א"ש דנקט בפני בהמת חזירו ולא נקט הפורץ גדר של חזירו דאכותל לא מחייב כדפרישית והא דקאמר לקמן מהו דתימא דכיון דלמסתר קאי מאי קעביד משמע דחייב בניי שמים קאי נמי אכותל י"ל דה"ק כיון דלמסתר קאי שהעלים מזיון לטורח שלא יפול על בני אדם ס"ד דכל הקודם במוזב וזה ואין ליה להניח מלמסתר נמי לא לחייב קמ"ל אי נמי כלומר למסתר ולמפיל קאי: ווע"י מוס' סנהדרין עו. ד"ה גזקין אילימא

הכונם. פטור. להא נטרה ומאי הו ליה למענד: **הניחה** כחמה. מענדא לה שמשא ולא סגי ליה צנעילה כראוי דמוקמינן בגמרא דהיינו דלת שיכולה לעמוד ברוח מזיה: **וכנס** הרועה חספיו. להחסיב צמקין: **נפלה** לגינה. צאונס מגג צנלה הסמוך לגינת חזירו או שהיה רח"ר גבוה מן הגינה ונפלה: **מה** שפנייה. לפי הנחתה ולא לפי הויקה: **שמן** בית סאה צאונה שדה. אין שמין את הערוגה לדה מפני שמפסיד מוין ששמין אותה בכל שווייה ורוממא אמר ובער צדה אחרת ודרשינן בגמ' (נמו:) מלמד ששמין אותה על גב שדה אחרת אלא שמין בית סאה צאונה שדה כמה היתה יפה קודם שנאללה ממנה הערוגה הזאת וכמה היא יפה עכשיו והשתא לא משלם כולה דמיה דמי שזוקק בית סאה כשהיא צנוצומת אינו מזולל בית דשנזיל הפסד ערוגה אחרת כי אם דבר מועט: **ר"ש** אומר אכלה פירות גמורין. שכנר נישלו כל זרעין: **משלמה.** כל היזק. והיכא שיימין אגב שדה היכא דעדיין לא נגמרו: **גב' מאן** תנא מועד בשמירה פחותה סגי ליה. מני מתני' דלמר לאן שהויקה עין ורגל הוא דהיינו מועד בתחילתו סגי ליה צנעילה כראוי דהיינו שמירה פחותה כדלוקימנא שיכולה לעמוד ברוח מזיה ואי אמי רוח שאין מזיה לא קאי: **קשרו** בעליו. לשור: **ונעל** צנפניו כראוי גרסי': **סס** חייב. דלא סגי ליה בפחותה וטעמא דר' יהודה דפקח שור שנגמ ד' וכו' (לעיל דף מה:):

ר"א. פליג אחריויהו דלילו ר"מ מניה בשמירה מעולה סגי ליה ור"א סבר ליה ליה נטירותא למועד: **הא** כהנהו אפי' פורתא ולא בניי עד דטואס ליה צנערה: **קעין** כפטייה. כפטייה: **קעין** שראפילנה לבהמתו צדיס כלומר כפטייה: **מסני** נמי דיקא. דטעמא משום דהתורה מיעטה אכל בקרן מועדת לאו כר"י ס"ל: **מדקמי** לן. דאין הויקה אלא בשן ורגל: **עסקינן** ואפי' כולהו פירקי על שטמא: **פטור** מדיני אדם. קסבר גרמא צנוצין פטור: **הפורץ** גדר. ואלתה הבהמה וזכרה: **הכוסף** קמפו. לנד הדליקה כדי שמענד בה האש: **אי** ככוסל כריא בניי אדם נמי ניחייב. מיהא אכותל להא צדיס ענד |א| ואכזהמא ליה ליה לממיר דמחייב דהא מן פרעיה לכסוי פטור: ככותל

הוא ש"מ: **תניא** א"מ ר' יהושע ארבעה דברים העושה אותן פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים ואלו הן הפורץ גדר בפני בהמת חזירו והכופף קמתו של חזירו בפני הדליקה והשובר עדי שקר להעיד והיודע עדות לחזירו ואינו מעיד לו: אמר מר הפורץ גדר בפני בהמת חזירו ה"ד אילימא בכותל בריא בדיני אדם נמי ניחייב אלא בכותל

(א) וע"י מוס' לקמן ט: ד"ה נפלה. (ב) וע"י לקמן ט: מוס' ד"ה שמין ומוס' בית סאה: ד"ה שמין. (ג) לעיל מה: לקמן ט: וע"י מוס' שבת נב. ד"ה קשה. (ד) לעיל ט: (ה) ע"י ע"ש. שניות פ"ב ע"ש. (ו) שמות נב.)

תורה אור השלם

1. או נודע כי שור נגח היא מתחילת שלשם ולא ישמרו בעליו שלם ישלם שור נחת השור והמת יקרה לו:
2. וכי יפתח איש בור או כי יכרה איש בר ולא יכשו ונפול שמה שור או שבות כא לג חמור:
3. כי תצא אש וקצאה קציה ונאכל גישה או הקציה או הקצה שלם ישלם הפועל את הפועל: שמות כב ה
4. כי יכרע איש שדה או קרם ושלח את בעירו ובער בשדה אחר מטוב שדרו ומיטב כרמו ישלם: שמות כב ד
5. אשריכם ורעי על כל משלוחי רגל השור והחמור: ישעיהו לכ ב
6. לכן הגני מביא רעה אל בית ירבעם והכרתי לירבעם משתין בקיר עצור ועובד בישאל ובצרותי אחרי בית ירבעם באשר יבער הגלל עד חמו:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה עד וכו' ש"מ דאדם נמי:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה אי כותל כ"ו ואלתהמא כ"ו. י"ב וכן פ"י מוספות כאן ובסנהדרין אכל כמות שם ד"ל דגם אכזהמא חייב לדין למתני דמייב גמריי וכו' הרמ"ה והרמב"ם כי דלף גמריי חייב כלן משום דמתחין ווע"י בהגר"א סי' ע"ו ע"י ופ"ק י"ז:

הגהות הגר"מ

הוא ש"מ: **תניא** א"מ ר' יהושע ארבעה דברים העושה אותן פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים ואלו הן הפורץ גדר בפני בהמת חזירו והכופף קמתו של חזירו בפני הדליקה והשובר עדי שקר להעיד והיודע עדות לחזירו ואינו מעיד לו: אמר מר הפורץ גדר בפני בהמת חזירו ה"ד אילימא בכותל בריא בדיני אדם נמי ניחייב אלא בכותל